

Praha 31. 12. 2012

65

Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti v roce 2011

Physicians, dentists and pharmacists 2011

Souhrn

V České republice bylo k 31. 12. 2011 evidováno v Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů celkem 38 171 aktivních lékařů, 7 429 aktivních zubních lékařů a 6 222 aktivních farmaceutů. Z těchto souhrnných údajů představovaly ženy-lékařky 20 675, zubní lékařky 4 872 a farmaceutky 5 158.

Summary

In the Register of Physicians, Dentists and Pharmacists in the Czech Republic there were 38 171 active physicians, 7 429 active dentists and 6 222 active pharmacists as of 31. 12. 2011. Of them 20 675 physicians, 4 872 dentists and 5 158 pharmacists were women.

Podkladem pro tuto aktuální informaci jsou údaje z Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů (dále Registr) k 31. 12. 2011. Údaje se týkají evidenčního počtu zaměstnanců - lékařů, zubních lékařů, farmaceutů a počtu zaměstnavatelů - lékařů, zubních lékařů, farmaceutů v úhrnu za zdravotnictví celkem. Zahrnuje tedy všechna zdravotnická zařízení včetně těch, která jsou spravována ostatními centrálními orgány (rezortem obrany, vnitra, spravedlnosti, práce a sociálních věcí) a kde tito pracovníci pracují při poskytování zdravotní péče. Aktuální informace nezahrnuje pracovníky přechodně neaktivní (např. ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené apod.), kteří se v Registru také sledují.

Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, platí od roku 2004. Údaje o specializované způsobilosti jsou zpracovány podle výše uvedeného zákona, a proto nejsou plně srovnatelné s údaji o dosažených atestacích uváděnými do roku 2003. Obory specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů byly nově upraveny Vyhláškou č. 361/2010 Sb.

Řada lékařů, zubních lékařů a farmaceutů současně pracuje ve více oborech. Pro získání údaje o celkovém počtu lékařů - fyzických osob je nutné přidělit každému lékaři hlavní obor činnosti. Ostatní obory, ve kterých lékař pracuje, jsou vedeny jako další. To samé platí pro zubní lékaře i farmaceuty. Pro prezentaci údajů o počtu fyzických osob, se provádí zpracování Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů dvojím způsobem:

Podle hlavního oboru činnosti. V tomto zpracování je každý pracovník zařazen vždy pouze jednou, a to podle přiděleného hlavního oboru činnosti, tj. oboru, kde měl daný pracovník nejvyšší úvazek a v případě stejných úvazků obor s vyšší kvalifikací (specializovanou způsobilostí), v ostatních případech obor, který byl uveden jako první.

Podle oborů činnosti. V tomto zpracování je každý pracovník započten tolikrát, do kolika různých oborů v rámci daného třídění určité tabulky patří (každý obor je reprezentován vždy jedním políčkem tabulky; např. lékař je zde započten tolikrát, v kolika různých oborech pracuje, nejde tedy o čisté počty fyzických osob). Pokud má lékař více pracovních úvazků v rámci jednoho oboru, počítá se v rámci tohoto oboru jako jedna fyzická osoba.

Příklad: V roce 2011 zajišťovalo obor *vnitřní lékařství* 4 008 lékařů, z toho 3 565 lékařů mělo tento obor jako hlavní obor činnosti. Podobně v oboru *kardiologie* pracovalo 932 lékařů, ale hlavní obor činnosti *kardiologie* mělo pouze 833 lékařů.

Celkový přehled o počtu lékařů, kteří zajišťují daný obor (z toho v hlavním oboru činnosti) podává tabulka č. 1.1 v příloze této aktuální informace. Totéž platí i pro zubní lékaře (tabulka č. 1.2) a farmaceuty (tabulka č. 1.3).

Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti podle hlavního oboru činnosti

Lékaři

V České republice koncem roku 2011 pracovalo celkem 38 171 lékařů. Ženy-lékařky se na tomto počtu podílely 54,2 % a jejich počet dosáhl 20 675 osob. Počet lékařů se zvýšil o 1,4 % ve srovnání s rokem 2010, tj. o 510 osob (počet lékařů-mužů se zvýšil o 71 osob, počet lékařek o 439). Z celkového počtu lékařů pracujících ve zdravotnictví celkem působilo ve zdravotnických zařízeních ostatních centrálních orgánů 3,2 % lékařů, stejně jako v roce 2010. V roce 2011 v ČR připadalo 36,3 lékařů na 10 000 obyvatel a naopak v přepočtu na 1 lékaře 275 obyvatel.

V pořadí nejpočetněji zastoupených hlavních oborů činnosti nedochází dlouhodobě k výrazným změnám. V oboru všeobecné praktické lékařství (dříve praktické lékařství pro dospělé) pracovalo 5 293 lékařů, v oboru vnitřní lékařství (dříve interní lékařství) 3 565 lékařů, v oboru chirurgie 2 501 lékařů, v oboru gynekologie a porodnictví 2 499 lékařů a v oboru praktické lékařství pro děti a dorost 2 076 lékařů. Celkem v těchto vyjmenovaných oborech pracovalo v roce 2011 celkem 42 % všech aktivních lékařů. Lékaři-muži si výraznou převahu zachovávají v chirurgických oborech a urologii, naopak ženy-lékařky výrazně převažují v oborech praktické lékařství pro děti a dorost a v dermatovenerologii.

Průměrný věk lékařů v roce 2011 činil u mužů 48,6 let, u žen 47,3 let a v úhrnu za muže a ženy 47,9 let. V posledních letech se průměrný věk lékařů každoročně zvyšuje. Například u lékařů s hlavním oborem činnosti všeobecné praktické lékařství činil u mužů 54,6 let, u žen 53,3 let a za obě pohlaví celkem 53,8 let. Stejně u lékařů s hlavním oborem činnosti praktické lékařství pro děti a dorost se zvýšil průměrný věk u mužů na 55,2, u žen na 55,4 a celkem za obě pohlaví na 55,4 let. Na celkovém počtu lékařů se lékaři ve věku 60 let a více podíleli 19,7 % a lékaři ve věku 50 až 59 let 28,0 %.

Průměrný věk lékařů (za vybrané nejčetnější hlavní obory činnosti) je uveden v příloze v tabulce č. 4.

Celkový počet dosažených specializovaných způsobilostí lékařů ke konci roku 2011 činil 37 448. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo celkem 23 640 lékařů, tj. 62 % lékařů, specializaci v jiném oboru 6 211 lékařů. V roce 2011 mělo vydaný specializační index 4 437 lékařů a 3 883 lékařů bylo bez specializace.

Zubní lékaři

Koncem roku 2011 pracovalo v České republice 7 429 zubních lékařů. Proti předchozímu roku došlo k nárůstu o 166 zubních lékařů, což představuje přírůstek 2,3 %. Z celkového počtu zubních lékařů bylo 2 557 mužů a 4 872 žen. Zubní lékařky tak tvořily

v roce 2011 přibližně 2/3 všech zubních lékařů. V oboru zubní lékařství bylo 95 % „aktivních“ zubních lékařů. Na 10 000 obyvatel připadalo 7 zubních lékařů a naopak na 1 zubního lékaře 1 414 obyvatel. Průměrný věk zubních lékařů se v roce 2011 nepatrně snížil proti roku 2010. U mužů na 49,4 let, (49,6 v roce 2010) u žen na 50,2 let (50,3 let), v úhrnu pak na 49,9 let (50,1 let). Nejpočetnější jsou věkové skupiny 50–54 a 55–59 let, podíl za tyto dvě skupiny koncem roku 2011 představoval 37 %. Podíl zubních lékařů ve věku 60 a více let se zvýšil z 21 % v roce 2010 na 23 % v roce 2011. Věková pyramida je u zubních lékařů nejnepříznivější - viz graf.

Ke konci sledovaného roku činil celkový počet dosažených odborných a specializovaných způsobilostí zubních lékařů 7 914. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo 7 299 zubních lékařů, tj. 98,2 %, specializaci v jiném oboru 130 zubních lékařů.

Farmaceuti

Počet farmaceutů v evidenčním počtu koncem roku 2011 dosáhl 6 222 osob. Mužů bylo 1 064 a žen 5 158, tj. ženy představovaly 83 % všech farmaceutů. Průměrný věk farmaceutů v roce 2011 dosáhl v úhrnu 42,5 let - u mužů 43,3 let a u žen 42,3 let. V oboru veřejné lékárenství (dříve lékárenství) pracovalo 95 % farmaceutů.

Celkový počet dosažených specializovaných způsobilostí farmaceutů ke konci roku 2011 činil 4 768. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo celkem 4 122 farmaceutů, tj. 66 %, specializaci v jiném oboru 340 farmaceutů. Specializační index v roce 2011 byl vydaný 581 farmaceutům, bez specializace působilo 1 179 farmaceutů.

Zpracovala: Ing. Eliška Mašková

1.1. Lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2011

Obor činnosti	Počet lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
vnitřní lékařství	4 008	1 656	1 909	3 565
kardiologie	932	560	273	833
revmatologie	201	63	111	174
diabetologie a endokrinologie	535	122	315	437
gastroenterologie	402	195	165	360
klinická farmakologie	27	14	11	25
geriatrie	496	159	274	433
infekční lékařství	250	83	153	236
alergologie a klinická imunologie	463	112	303	415
pneumologie a ftizeologie	654	248	374	622
neurologie	1 562	574	940	1 514
psychiatrie	1 478	527	921	1 448
sexuologie	30	16	7	23
pracovní lékařství	123	29	83	112
dětské lékařství	1 242	318	809	1 127
gynekologie a porodnictví	2 558	1 358	1 141	2 499
neonatologie	203	56	134	190
chirurgie	2 643	2 098	403	2 501
neurochirurgie	215	174	35	209
plastická chirurgie	184	118	49	167
kardiochirurgie	189	157	28	185
traumatologie	196	170	12	182
anesteziologie a intenzivní medicína	2 000	978	929	1 907
ortopedie	1 162	1 027	90	1 117
urologie	666	554	105	659
otorinolaryngologie	988	454	522	976
foniatrie	49	13	28	41
oftalmologie	1 275	321	948	1 269
dermatovenerologie	867	133	724	857
klinická onkologie	307	124	156	280
radiační onkologie	302	111	178	289
dorostové lékařství	9	-	6	6
tělovýchovné lékařství	65	22	13	35
lékařská genetika	124	31	78	109
posudkové lékařství	476	140	294	434
všeobecné praktické lékařství	5 412	2 018	3 275	5 293
praktické lékařství pro děti a dorost	2 140	274	1 802	2 076
perinatologie	4	1	1	2
nefrologie	204	87	93	180
klinická biochemie	290	100	135	235

1.1. Lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2011

Obor činnosti	Počet lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
hematologie a transfúzní lékařství	527	171	324	495
radiologie a zobrazovací metody	1 464	623	819	1 442
ortopedická protetika	19	13	-	13
cévní chirurgie	66	48	9	57
rehabilitační a fyzikální medicína	1 130	388	637	1 025
nukleární medicína	140	71	68	139
patologie	410	197	202	399
soudní lékařství	82	57	25	82
hygiena a epidemiologie	59	19	36	55
hygiena obecná a komunální	38	13	20	33
hygiena výživy a předmětů běžného užívání	6	2	3	5
hygiena dětí a dorostu	1	-	1	1
epidemiologie	34	16	16	32
lékařská mikrobiologie	275	68	197	265
popáleninová medicína	48	19	23	42
urgentní medicína	795	412	214	626
ostatní	618	184	254	438
celkem	38 171	17 496	20 675	38 171

1.2. Zubní lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2011

Obor činnosti	Počet zubních lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet zubních lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
zubní lékařství	7 112	2 409	4 651	7 060
ortodoncie	272	72	190	262
orální a maxilofaciální chirurgie	115	76	27	103
ostatní	6	-	4	4
celkem	7 429	2 557	4 872	7 429

1.3. Farmaceuti podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2011

Obor činnosti	Počet farmaceutů pracujících v oboru celkem	z toho počet farmaceutů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
farmaceutická technologie	20	6	14	20
klinická farmacie	23	4	18	22
laboratorní a vyšetřovací metody ve zdravotnictví	30	8	20	28
nemocniční lékárenství	225	39	181	220
radiofarmaka	14	8	6	14
veřejné lékárenství	5 920	998	4 916	5 914
ostatní	6	1	3	4
celkem	6 222	1 064	5 158	6 222

2. Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti k 31. 12. 2010 a 2011

(hlavní obor činnosti)

Ukazatel	Muži		Ženy		Celkem	
	k 31. 12.					
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
lékaři	17 425	17 496	20 236	20 675	37 661	38 171
zubní lékaři	2 482	2 557	4 781	4 872	7 263	7 429
farmaceuti	1 054	1 064	5 007	5 158	6 061	6 222

3. Průměrný věk lékařů, zubních lékařů a farmaceutů v roce 2011

(hlavní obor činnosti)

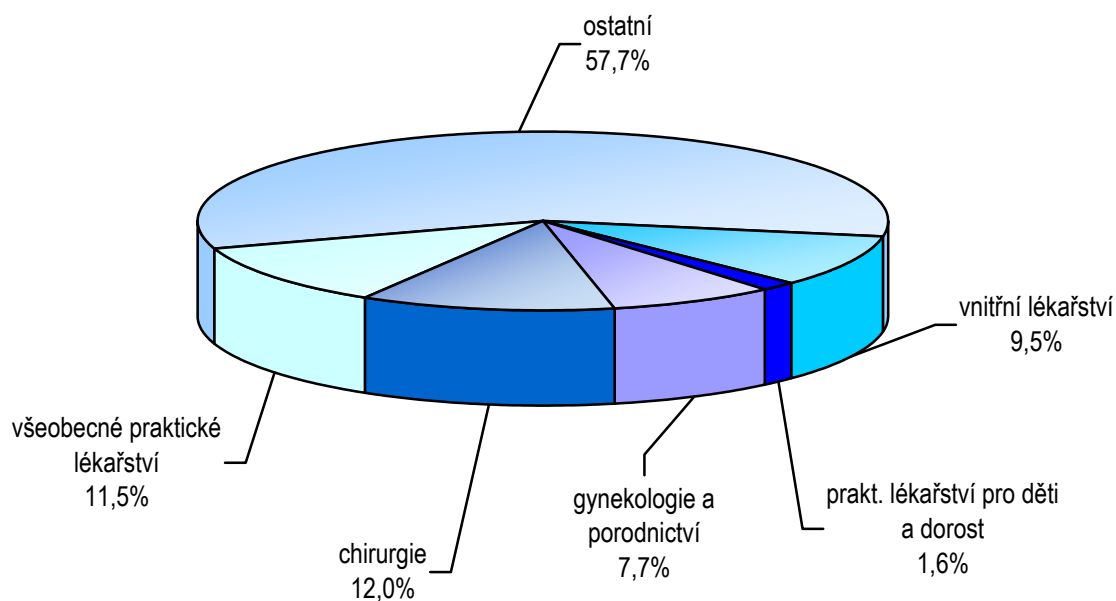
Ukazatel	Muži	Ženy	Celkem
lékaři	48,6	47,3	47,9
zubní lékaři	49,4	50,2	49,9
lékaři + zubní lékaři	48,7	47,9	48,2
farmaceuti	43,3	42,3	42,5

4. Počet lékařů a průměrný věk lékařů podle nejčtenějších hlavních oborů činnosti v roce 2011

Hlavní obor činnosti	Muži		Ženy		Celkem	
	absolutně	prům. věk	absolutně	prům. věk	absolutně	prům. věk
všeobecné praktické lékařství	2 018	54,6	3 275	53,3	5 293	53,8
vnitřní lékařství	1 656	46,6	1 909	41,8	3 565	44,1
chirurgie	2 098	47,8	403	42,6	2 501	47,0
gynekologie a porodnictví	1 358	50,9	1 141	44,6	2 499	48,1
praktické lékařství pro děti a dorost	274	55,2	1 802	55,4	2 076	55,4
anesteziologie a intenzivní medicína	978	42,0	929	40,9	1 907	41,4
neurologie	574	46,3	940	44,8	1 514	45,4
psychiatrie	527	48,5	921	46,0	1 448	46,9
radiologie a zobrazovací metody	623	47,2	819	44,6	1 442	45,7
oftalmologie	321	46,9	948	47,0	1 269	47,0
dětské lékařství	318	47,1	809	40,3	1 127	42,2

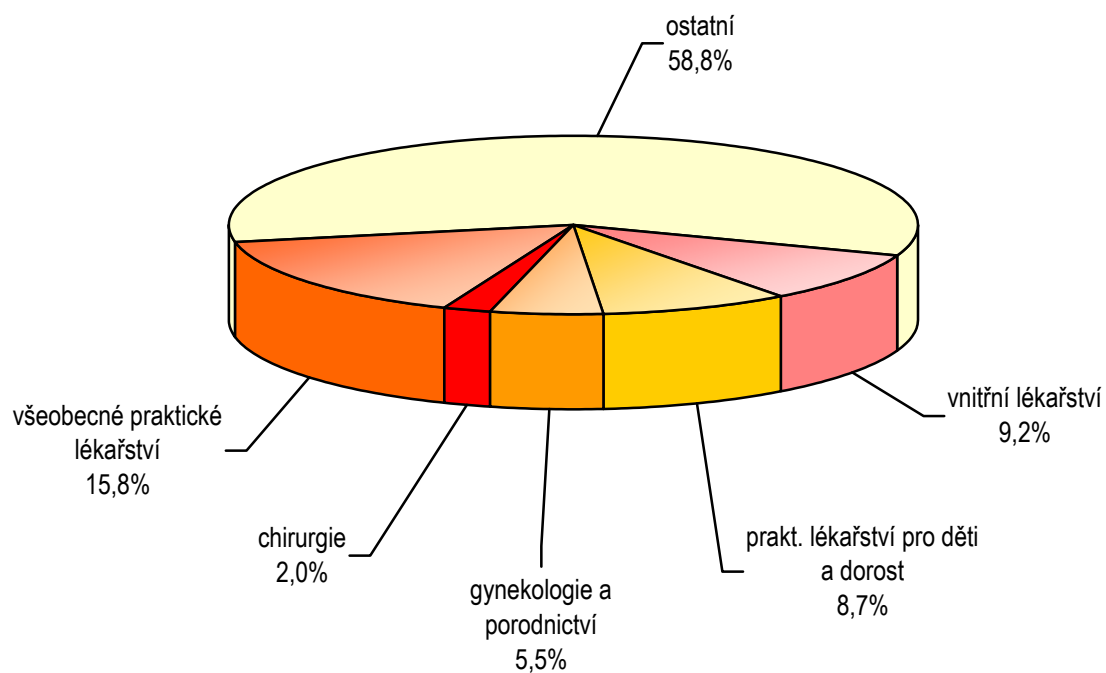
Struktura lékařů podle hlavního oboru činnosti k 31. 12. 2011

muži

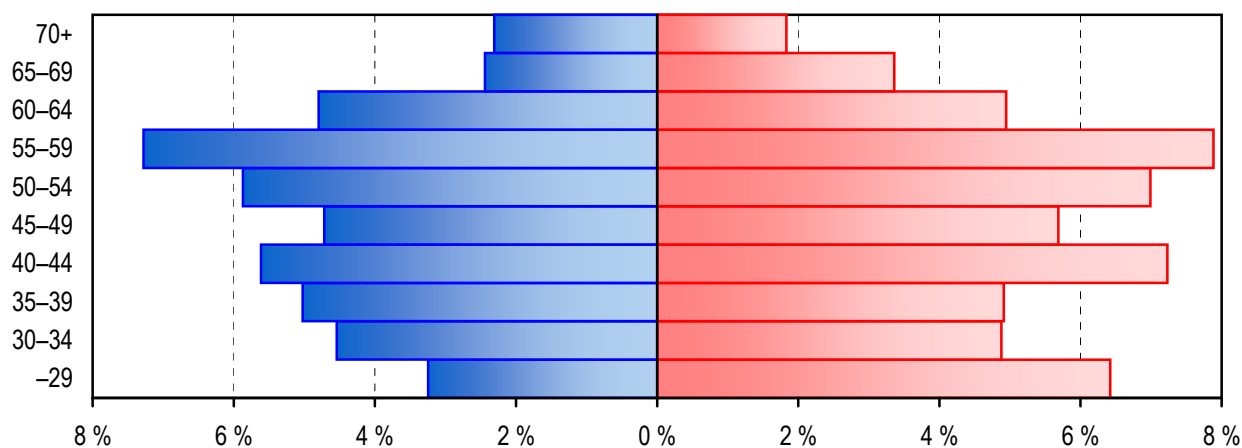
Struktura lékařů podle hlavního oboru činnosti k 31. 12. 2011

ženy

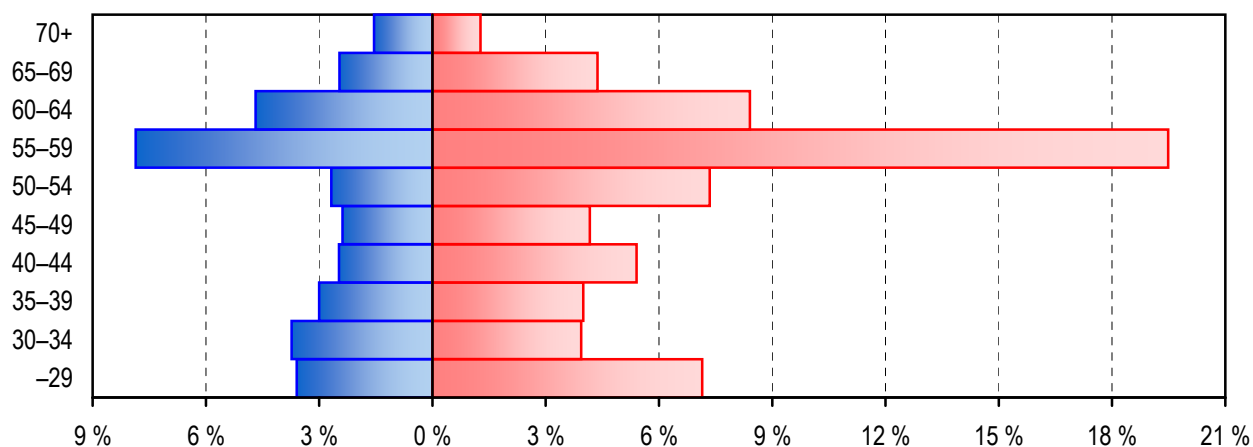

Věková struktura lékařů, zubních lékařů a farmaceutů k 31. 12. 2011

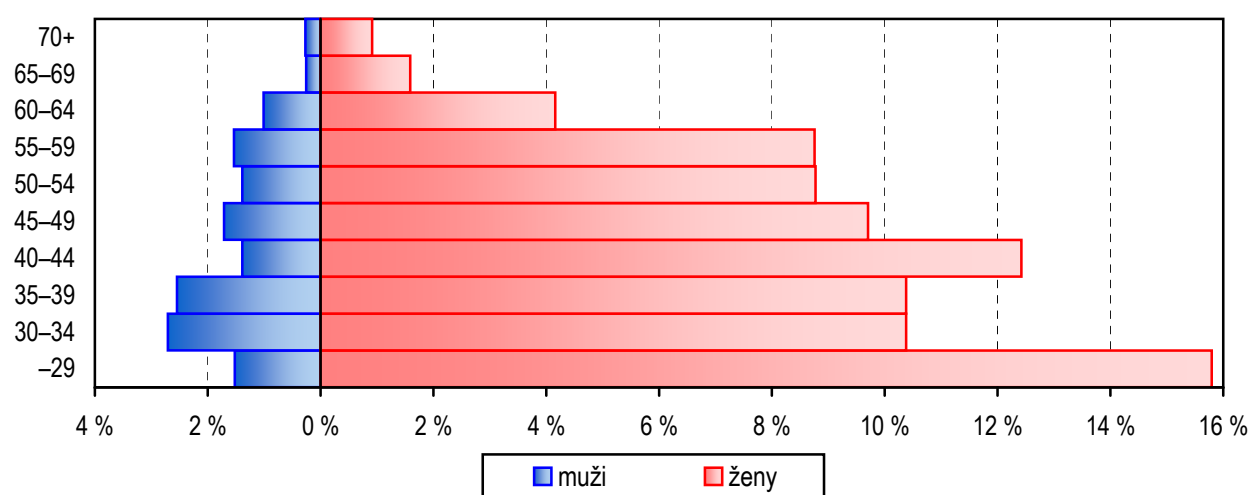
lékaři

zubní lékaři

farmaceuti

muži ženy

Pozn.: Evidenční počet lékařů (zubních lékařů, farmaceutů) a lékaři (zubní lékaři, farmaceuti) zaměstnavatelé;
% vyjadřuje podíl daného pohlaví v dané věkové skupině na celkovém počtu lékařů
(zubních lékařů, farmaceutů)